

2014-12-12

Dnr 44-2012:4400

Magitaskolan AB

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn av Magitaskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Magitaskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besökte Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Magitaskolan besöktes första gången av Skolinspektionen den 11 december 2013.

Magitaskolan AB, förelades i beslutet den 17 januari 2014 att vidta vissa preciserade åtgärder samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 17 april 2014.

Som en del av uppföljningen har Skolinspektionen genomfört uppföljningsbesök vid Magitaskolan den 16 maj 2014. Vid detta tillfälle intervjuades skolans rektor och företrädare för huvudmannen. Den 10 september 2014 genomförde Skolinspektionen ytterligare ett uppföljningsbesök. Då intervjuades bolagets VD i egenskap av företrädare för huvudmannen. VD:n är sedan augusti 2014 även rektor på skolan. Vid besöket genomfördes också verksamhetsbesök och intervjuer med lärare och en representant för elevhälsan. Skolinspektionen genomförde därefter telefonintervjuer med ansvarig skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog och fritidspedagog. Den 28 november och 1 december 2014 genomfördes ytterligare intervjuer med representanter för elevhälsan, lärare och rektor tillika VD.

Fakta om skolan

Magitaskolan är en fristående grundskola med fritidshem för elever i förskoleklass och årskurs 1-6 samt fristående grundsärskola årskurs 1-6. Vid tidpunkten för det senaste uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 gick 34 elever på skolan varav en elev är mottagen i grundsärskolan.

I skolans ansökan om tillstånd att starta skolverksamhet uttrycktes att skolan avsåg att ta emot barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att skolans profil skulle vara en verksamhet anpassad med specialpedagogik och en enskild studieplan för varje elev. På Magitaskolans hemsida framgår att skolans vänder sig till barn med ADHD, Aspergers syndrom, autism och andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Skolan är belägen i Stockholms kommun. Huvudman för skolan är Magitaskolan AB (organisationsnummer 556734-2919).

Kunskapsresultat

I Skolverkets statistik (SIRIS) för läsåret 2013/2014 finns inga resultat redovisade för något av de nationella proven i årskurs 3 eller 6 då underlaget baseras på färre än 10 elever.

Skolan har inte kunnat redovisa någon sammanställning av andelen elever som uppnått kunskapskraven i de ämnen som det finns kunskapskrav för i årskurs 3 läsåret 2013/2014. I årskurs 6 bedrevs undervisning för endast två elever.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn av Magitaskolan visar att det finns allvarliga brister inom områden som är centrala för en skolas verksamhet.

Vid uppföljningen framkommer att skolans huvudman och rektor fortfarande inte säkerställer att utbildningen i skolan inriktas mot de nationella målen i läroplanen i samtliga ämnen. Eleverna ges inte förutsättningar att möta alla delar av det centrala innehållet i ett antal ämnen i enlighet med vad som anges i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplanen för grundsärskolan.

Skolinspektionens utredning visar även att skolan inte anpassar undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar eller ger extra anpassningar som stöd inom den ordinarie undervisningen. Skolan har inte heller fungerande rutiner när det gäller arbetet med särskilt stöd och det framkommer att eleverna inte får det särskilda stöd som de är i behov av. Utredningen visar även att det inte finns tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Mot bakgrund av att Magitaskolan är en skola som avser att ta emot barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att skolans profil är att vara anpassad med specialpedagogik är denna brist särskilt allvarlig.

Vidare uppfyller inte skolans systematiska kvalitetsarbete skollagens krav. Arbetet med att följa upp och analysera kunskapsresultat och övrig måluppfyllelse är bristfälligt, liksom dokumentationen av kvalitetsarbetet. Därmed saknas i stora delar underlag som kan ligga till grund för åtgärder som syftar till att utveckla verksamheten. Rektorn har inte heller vidtagit åtgärder för att säkerställa en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning i skolan. Därutöver saknas det en plan mot kränkande behandling med konkreta åtgärder utifrån verksamhetens behov som samtliga i personalen kan arbeta efter.

Detta trots att det förekommer kränkningar på skolan. Det kvarstår således flertalet allvarliga brister som visar att huvudmannen inte kan säkerställa elevernas tillgång till en god utbildning enligt skolförfattningarnas krav.

Magitaskolan AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som beskrivs i beslutet senast den 16 februari 2015. De föreliggande bristerna är allvarliga och omfattande. Om bristerna vid den utsatta tidpunkten inte är åtgärdade kan Skolinspektionen komma att fatta beslut om att godkännandet för verksamheten ska återkallas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Magitaskolan AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 februari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande samt särskilt stöd

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom undervisning och lärande samt särskilt stöd.

- Ge stöd till elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns. Stödet ska syfta till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.
- Ge elever skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen om det kan befaras att de inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Samråda med elevhälsan vid utredningar av elevers behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövligt.
- Ange i åtgärdsprogram hur behovet av särskilt stöd ska tillgodoses.
- Ge eleverna det särskilda stöd som de är i behov av.

- Säkerställa att rektorn fattar beslut när det särskilda stödet för en elev innebär avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).
- Ange hur behovet av särskilt stöd ska tillgodoses vid beslut om anpassad studiegång.
- Ge samtliga elever ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd genom strukturerad undervisning. Stödet ska ges i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för undervisningen.

Motivering

Stöd för att motverka konsekvenserna av elevers funktionsnedsättningar

Den 1 juli 2014 ändrades bestämmelserna om stöd och särskilt stöd i skollagen. Eftersom det inte finns några övergångsbestämmelser ska den nya lagstiftningen tillämpas på ärenden som avgörs efter den 30 juni 2014.

Av bestämmelserna följer att elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Enligt skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling. Detta i syfte att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

I intervju med lärare vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 framkommer att tre av de fyra lärarna på Magitaskolan påbörjade sina anställningar i augusti 2014. Lärarna uppger att de inte har fått någon genomgång av elevernas funktionsnedsättningar och behov och att de därför inte kunnat individanpassa sin undervisning. Lärarna beskriver vidare att den dokumentation som finns om eleverna, med åtgärdsprogram, individuella utvecklingsplaner, utredningar och liknande, inte är samlad. Lärarna uppger att de inte vet var dokumentationen kring eleverna finns och att det inte funnits tid att leta efter och diskutera denna. De uttrycker att rektorn säkert skulle kunna vägleda dem men att det inte finns någon tid att tala med rektorn om detta. Lärarna uppger att mycket av deras arbete handlar om att lösa praktiska frågor i den dagliga verksamheten, såsom att beställa material och färdigställa klassrummen med bänkar. Dessutom går enligt lärarna mycket av deras arbetstid åt till att hantera oro och konflikter bland elever. Sammantaget anser lärarna att detta leder till

att de inte har möjlighet att anpassa och planera undervisningen efter de enskilda elevernas förutsättningar och behov.

I intervju med en representant från elevhälsan i september uppges att lärarna inte har tillräcklig kunskap om elevernas funktionsnedsättningar för att ge eleverna "en god utbildning". Enligt representanten är eleverna som tas emot på Magitaskolan, på grund av sina funktionsnedsättningar, i behov av förutsägbarhet, specialpedagogik, rutiner och pedagogiska hjälpmedel för att kunna tillgodogöra sig undervisningen. Representanten anser att dessa behov inte tillgodoses på skolan idag. En annan elevhälsorepresentant uppger att lärare, elevhälsan och assistenter har efterlyst kompetensutveckling om funktionsnedsättningar men att detta ännu inte ägt rum. Flera i elevhälsan menar att det saknas rutiner och strukturer för hur skolan ska arbeta med den aktuella elevgruppen, både ur ett individperspektiv och ur ett grupperspektiv. Kuratorn utarbetar handlingsplaner för varje elev med kopplade aktiviteter så att all personal ska veta hur de ska jobba med respektive elev. Det finns vid tiden för uppföljningsbesöket i september handlingsplaner för cirka tio av skolans 29 elever. Det har dock enligt kuratorn inte funnits tid att delge lärare och assistenter dessa planer, vilket inneburit att handlingsplanerna inte omsatts i praktiken. Lärarna är positiva till planerna men kuratorn uppger att lärarna inte har tid att läsa och sätta sig in i dem. Vid uppföljningsbesöket i november uppger kuratorn att ytterligare handlingsplaner har utarbetats men att de konkreta planerna inte har diskuterats med lärarna. Elevhälsorepresentanterna uttrycker fortfarande att det behövs en gemensam utbildning för all personal på skolan när det gäller att förstå och bemöta elevernas funktionsnedsättningar.

Rektorn uppger vid intervjun i september att samverkan mellan elevhälsan och personalgruppen inte har kommit igång ännu. Hon beskriver att skolan kommer att fokusera sin kompetensutveckling på elever i behov av anpassningar och särskilt stöd men att några utbildningsinsatser ännu inte har ägt rum. Rektorn uppger i mail den 24 november att lärarna löpande får fortbildning och handledning med hjälp av psykoterapeuten. Psykoterapeuten beskriver vid besöket den 28 november att hon har pratat allmänt om bemötande men att hennes arbete har varit mycket akutstyrt sedan hon påbörjade sin anställning. Vid samma besök uppger lärarna att det inte förekommer löpande handledning och fortbildning. Lärarna uppger vidare att det inte finns någon rutin när en elev börjar på skolan som innebär att läraren får information och dokumentation om eleven. Det finns viss dokumentation i ett skåp men vissa lärare efterlyser stöd från elevhälsan. Rektorn anser att det genomförs genomgångar av eleverna men är medveten om att lärarna efterlyser mer information. Rektorn

uppger att rutinen om vilka dokument som lärarna får ta del av är ett utvecklingsområde.

I intervju med lärarna framkommer att de anser att det behövs en högre lärartäthet mot bakgrund av det stödbehov som eleverna på skolan har. I intervju den 10 september 2014 uppger lärarna att stökiga elever kan få gå ut ur klassrummet och utföra uppgifter med en assistent för att skapa studiero i klassrummet. Assistenterna har enligt rektor sällan någon pedagogisk utbildning eller erfarenhet. Rektorn uppger att ordinarie lärare får handleda assistenten i de fall det behövs ett "starkare pedagogiskt tänk" kring en elev. Lärare uppger emellertid att det inte sker någon sådan handledning utan att läraren endast hinner fördela uppgifter som assistenten får utföra tillsammans med eleven. I intervju vid uppföljningsbesöket den 28 november 2014 uppger lärarna och rektorn att det finns elever som i större utsträckning får sin undervisning av assistenter än av läraren. Rektorn är även medveten om att lärarna inte har tid att handleda assistenterna hur de ska arbeta pedagogiskt med eleverna.

Skolinspektionens utredning visar att lärarna på skolan inte har tillräcklig kunskap om varje elevs behov av stöd utifrån elevens funktionsnedsättning och trots att kompetensutveckling har efterfrågats har sådan inte kommit till stånd i den omfattning som behövs. Eleverna ges därmed inte det pedagogiska stöd som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Även om det finns ett påbörjat arbete med handlingsplaner som kurtorn upprättar för varje elev har det inte funnits tid att implementera och verkställa dessa. Därutöver finns elever som får stor del av sin undervisning av assistenter som inte har någon pedagogisk kunskap för att anpassa undervisningen. Mot bakgrund av detta konstaterar Skolinspektionen det saknas förutsättningar att ge eleverna det stöd som de har rätt till för att konsekvenserna av deras funktionsnedsättningar så långt som möjligt ska motverkas. Skolinspektionen finner detta anmärkningsvärt mot bakgrund av skolans profil.

Extra anpassningar

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta uppmärksammas. Stöd ska då i första hand skyndsamt ges i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Som framgått i bedömningen ovan har lärarna inte getts förutsättningar att anpassa undervisningen efter elevernas funktionsnedsättningar. På skolan

finns det elever som kan befaras inte nå kunskapskraven till exempel på grund av sina funktionsnedsättningar och mot bakgrund av vad som framkommit från elevernas tidigare skolgång. Extra anpassningar ska då skyndsamt ges inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vid tillsynstillfället såväl i september som i november uppger rektorn att personalen på skolan inte har hunnit få en samsyn om den nya lagstiftningen kring särskilt stöd och om vad extra anpassningar innebär. Skolinspektionen noterar även att det av de individuella utvecklingsplaner som skickats in inte framgår att stöd i form av extra anpassningar ges. Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök 28 november 2014 uppger vissa lärare att de inte vill dokumentera extra anpassningar som de sedan inte har möjlighet att genomföra de extra anpassningarna regelbundet.

Utredningen har visat att det saknas förutsättningar att ge eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Bland annat framgår att lärarna inte har tillräcklig kunskap om elevernas funktionsnedsättningar eller individuella behov till följd av funktionsnedsättningarna. Detta innebär att trots att det finns elever som kan befaras ha behov av stöd i form av extra anpassningar får eleverna inte det stöd de har rätt till. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka att extra anpassningar ska ges skyndsamt.

Skyndsamt utredning av elevs behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

Av skollagen följer att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Enligt förarbetena till förändringarna i skollagens tredje kapitel om stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram kan sådana särskilda skäl t.ex. vara fallet med en elev vars funktionsnedsättning ger upphov till ett behov av betydande anpassningar (prop. 2013/14:160 s. 37).

Vidare följer av skollagen att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Lagstiftaren har förtydligat att det endast i undantagsfall bör kunna anses vara uppenbart obehövligt att i en utredning om särskilt stöd låta bli att samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens (prop. 2013/14:160 s. 25).

I den utvärdering som finns i kompletterande dokumentation den 29 augusti 2014, konstateras att skolan måste "ta fram tydliga rutiner för hur arbetet med de pedagogiska utredningarna ska gå till, vara tydliga med vems ansvar det är att skriva dem samt se till att de skrivs i tid". Vid besöket den 16 maj 2014 uppgav företrädare för huvudmannen att hälften av eleverna var i behov av särskilt stöd och hade utarbetade åtgärdsprogram.

Rektorn uppger vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 att de utarbetade rutinerna kring särskilt stöd ännu inte kommunicerade med personalgruppen eftersom det inte funnits tid för detta. I intervju med lärare bekräftas att det inte finns någon gemensam rutin kring arbetet med särskilt stöd. Rektorn uppger att det inte finns några utarbetade åtgärdsprogram på skolan eftersom lärarna för närvarande upprättar elevernas individuella utvecklingsplaner. Därefter ska åtgärdsprogram utarbetas. Rektorn uppger vidare att det finns elever som inte har utretts på ett adekvat sätt, till exempel att det finns elever som borde ha fått dyslexiutredningar "för länge sedan". Rektorn uppger att dessa utredningar ska genomföras snarast. Rektorn uppger att samverkan mellan personalen och elevhälsan inte kommit igång. Representanter från elevhälsan anser, vid samma besök, att det finns behov av specialpedagogisk kompetens framför allt för de mer specifika pedagogiska utredningarna för elever i behov av särskilt stöd, t.ex. kring barn med autism.

Lärarna uppger vid besöket den 28 november 2014 att många elever riskerar att inte nå kunskapskraven och att ett tiotal åtgärdsprogram har utarbetats. Lärarna beskriver att det är de själva gör den pedagogiska utredningen och även ger förslag på åtgärder. Vissa lärare saknar stöd av elevhälsan i detta arbete. Lärarna påtar även att det saknas en specialpedagog i arbetet med särskilt stöd. Representanter från elevhälsan uppger att det är lärarna som utarbetar åtgärdsprogrammen och att de inte har kännedom huruvida eleverna når kunskapskraven eller inte. Enligt rektorn går elevhälsan alltid igenom utredningarna om särskilt stöd men att de inte alltid gör tillägg i utredningen. Rektorn bekräftar att det fortfarande inte finns någon specialpedagog på skolan eller annan person med specialpedagogisk kompetens i elevhälsan. Rektorn uppger att detta föranleder att utredningarna är av varierande kvalité.

Skolinspektionen konstaterar att det finns elever på skolan som riskerar att inte nå kunskapskraven och att många elever har på grund av sina funktionsnedsättningar behov av betydande anpassningar. Därav finns skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga utan att det finns elever i behov av särskilt stöd. Trots detta hade inga utredningar om behov av särskilt stöd påbörjats på skolan och inga åtgärdsprogram hade utarbetats vid tiden för Skol-

inspektionens tillsynsbesök den 10 september 2014. Anledningen till detta har inte uppgetts vara att eleverna inte är i behov av särskilt stöd utan att skolan börjat med arbetet med individuella utvecklingsplaner för att därefter utreda elevernas behov av särskilt stöd. Skolinspektionen konstaterar att elevernas behov av särskilt stöd inte utreds tillräckligt skyndsamt. I utredningar om särskilt stöd ska samråd med elevhälsan ske om det inte är uppenbart obehövligt. Endast i undantagsfall kan det vara uppenbart obehövligt att samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens. På skolan råder dock oklarhet i hur elevhälsan ska vara involverad i detta arbete. Skolinspektionen konstaterar även att det saknas specialpedagogisk kompetens som kan delta i utredningsarbetet, vilket efterlyses från personalgruppen. Mot bakgrund av det elevunderlag som finns på skolan och som skolan dessutom särskilt riktar sig mot, bedömer Skolinspektionen att det är nödvändigt att samråda med elevhälsan i utredningsarbetet. Att det inte finns specialpedagogisk kompetens i elevhälsan att samråda med är anmärkningsvärt.

Särskilt stöd utifrån åtgärdsprogram

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon, enligt skollagen, ges sådant stöd. Det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. För en elev som ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Lärarna uppger både vid uppföljningsbesöket den 10 september och den 28 november 2014 att eleverna inte får det stöd som de är i behov av. De anser att många elever skulle behöva "en till en" undervisning och tekniska hjälpmedel som "Daisy" men att det inte är någon som har tid att tillgodose detta behov. Lärarna uttrycker också att det finns ett stort behov av specialpedagogisk kompetens på skolan. De anger att det till exempel skulle behövas för att stödja de elever som har dyslexi.

Magitaskolan har ett tiotal åtgärdsprogram utarbetade vid besökstillfället den 28 november 2014. Lärarna menar dock att åtgärdsprogrammen inte grundar sig på adekvata analyser och att det inte finns någon plan för hur åtgärdsprogrammen ska skrivas. Lärare beskriver även att det inte finns möjlighet att sätta in de åtgärder som de anser att eleverna är i behov av för att nå kunskapskraven. Lärarna anger att de därmed i vissa åtgärdsprogram har skrivit åtgärder som eleverna skulle vara i behov av men som de inte får. Detta bekräftas av Skolinspektionens dokumentstudier. I ett av åtgärdsprogrammen finns åtgär-

den "enskilt stöd av sin lärare och specialpedagog" trots att det inte finns någon specialpedagog på skolan. Lärarna uppger att det finns ytterligare elever som borde ha åtgärdsprogram men som inte har det idag och att det behövs ett system för arbetet. De menar även att det skulle behövas ytterligare ämnesbehörighet för att ge det särskilda stöd som eleverna är i behov av. Lärarna uppger att det är svårt att skriva åtgärder i ämnen som man inte har behörighet i. Rektorn anser att eleverna som utgångsläge på skolan får mycket stöd genom små grupper och hög personaltäthet. Rektorn är dock medveten om att åtgärdsprogrammen inte är välfungerande, att åtgärdsprogrammen kan "krocka med vardagen" och att det saknas en lärare vilket begränsar möjliga åtgärder. Rektorn bekräftar att åtgärderna i åtgärdsprogrammen inte alltid blir genomförda och att skolan är i behov av en specialpedagog för att kunna ge det särskilda stöd som eleverna behöver. Enligt rektorn skulle även flera elever behöva "en till en" undervisning.

Magitaskolan AB har inkommit med samtliga åtgärdsprogram som finns på skolan. Av åtgärdsprogrammen framgår elevernas behov såsom långsam inläring, koncentration- och motivationssvårigheter. I flera av åtgärdsprogrammen är dock skolans insatser för att tillgodose dessa behov allmänt hållna såsom "enskilt stöd med lärare", "arbeta med assistent" och "vuxenstöd". Det framgår dock inte vad för slags stöd som ska genomföras av dessa personer. Om åtgärderna inte är konkreta och utvärderingsbara är det svårt vid en utvärdering att avgöra om åtgärderna har gett avsett resultat.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som anförts i de skriftliga redogörelserna och utifrån vad som framkommit i intervjuer att åtgärdsprogrammen inte fullt ut motsvarar författningarnas krav samt att eleverna inte får det särskilda stöd som de är i behov av. Utredningen visar att de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen inte alltid genomförs i praktiken. Vissa åtgärdsprogram innehåller dessutom åtgärder som inte är möjliga att tillgodose på skolan. Andra åtgärdsprogram har inte tydliga insatser för att tillgodose elevens behov. Mot bakgrund av skolans profil är det ytterst allvarligt att det på skolan inte säkerställs att eleverna får det särskilda stöd som de är i behov av.

Beslut om anpassad studiegång

Av skollagen följer att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter ele-

vens behov och förutsättningar får ett beslut om åtgärdsprogram innebära att avvikelser görs från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

I prop. 2009/10:165 s. 293 anges följande. Beslutet om anpassad studiegång ska givetvis föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. I samma proposition anges att bestämmelsen avser situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat, t.ex. för skoltrötta elever eller elever som av andra skäl inte är tillgängliga för utbildning.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40) med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, anges som allmänt råd att rektorn bör se till att ett beslut om bl.a. anpassad studiegång inte omfattar fler ämnen eller längre tidsperiod än nödvändigt (s. 34).

Magitaskolan har den 29 september 2014 inkommit med tre beslut om anpassad studiegång. Av besluten framgår vilka ämnen som eleverna inte ska läsa och anledningen till att dessa ämnen tagits bort. Det framgår i flera beslut att eleven får "undervisning i samtliga övriga ämnen och i möjligaste mån enligt full kursplan" samt att eleven "har kortare skoldagar för att orka med". Det är dock inte tydliggjort i vilka ämnen som eleven inte följer full kursplan samt i vilken omfattning som skoldagen avkortats, om alla skoldagar förkortats och vilka ämnen som berörs av de förkortade skoldagarna. Mot bakgrund av att anpassad studiegång innebär att eleven lämnar skolan utan fullständig utbildning är det av yttersta vikt att besluten är tydliga.

Av skollagen framgår att särskilt stöd kan ges i form av avvikelser från timplanen, ämnen och mål, såsom Magitaskolan beslutat om för ett antal elever. Hur elevens behov av särskilt stöd ska tillgodoses genom åtgärden ska klargöras i beslutet om anpassad studiegång. Av beslutet ska därmed framgå vilka avvikelser som görs från ordinarie timplan, ämnen och mål. Eftersom det i de inskickade besluten inte framgår vilka ämnen som ingår i elevens utbildning eller i vilken omfattning avsteg sker från timplanen i de ämnen som inte anpassats bort helt, bedömer Skolinspektionen att skolans beslut om anpassad studiegång inte uppfyller författningarnas krav.

Det har dessutom vid uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 framkommit att det finns en elev som har enskild undervisning. Enligt

lärarna får eleven viss undervisning av en lärare, främst i matematik och svenska. I intervju med rektorn uppges att eleven läser svenska, matematik samt hem och konsumentkunskap. Enligt rektorn har eleven trots detta inte något beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionen vill framhålla att ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd. Det är därför av yttersta vikt att beslutet finns skriftligt.

Strukturerad undervisning och ett aktivt lärarstöd.

Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Vid uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 framkommer i intervju med lärare att eleverna sedan höstlovet har delats upp i fem grupper. Det finns endast fyra lärare på skolan och de har ansvar för varsin grupp, men de är också mentorer för olika elever i den femte gruppen. Rektorn uppger att det finns ett utarbetat schema för lärarna med tider som de ska undervisa i den femte gruppen för att garantera att de eleverna får lika mycket lärarledd undervisning som de övriga fyra grupperna. Lärarna uppger att de i denna grupp har mellan 1-3 timmar undervisning i veckan var. De är dock osäkra på om all undervisning har ägt rum eftersom det varit särskilt oroligt i en av lärarnas egen grupp, vilket har gjort det svårt för läraren att ha sin undervisning i den femte gruppen. Rektorn bekräftar att alla lärare inte har haft möjlighet att bedriva undervisning i gruppen såsom bestämt. Rektorn uppger att gruppen i praktiken får cirka sju timmar lärarledd undervisning i veckan. Övrig tid är det två fritidspedagoger som ansvarar för undervisningen i gruppen. Mot bakgrund av att lärarna uttrycker att det är en stor del av skolans elever som riskerar att inte nå kunskapskraven, samt att det i den femte gruppen finns en elev som läser enligt grundsärskolans läroplan, anser Skolinspektionen att det är anmärkningsvärt att gruppen endast får sju timmar lärarledd undervisning i veckan. Skolinspektionen bedömer inte att detta kan anses utgöra ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att eleverna inte får tillräckligt med stöd för att så långt som möjligt motverka funktionsnedsätt-

ningens konsekvenser. Eleverna får inte heller stöd i form av extra anpassningar. Skolinspektionen bedömer vidare att arbetet med särskilt stöd vid Magitaskolan har allvarliga brister. I de utredningar som har gjorts om särskilt stöd har det saknats specialpedagogisk kompetens att samråda med trots att detta inte kan anses som uppenbart obehövligt. Utredningarna har inte heller skett skyndsamt. Skolinspektionens utredning visar även att eleverna inte får det särskilda stöd som de är i behov av då de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen inte alltid verkställs i praktiken. Det framgår vidare att samtliga elever inte ges en strukturerad undervisning och ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd samt att besluten om anpassad studiegång inte uppfyller författningarnas krav.

Dessa omfattande brister är särskilt allvarliga mot bakgrund av att skolan riktar sig till elever med stort behov av undervisning anpassad med specialpedagogik. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

3 kap. 3, 5 a, 8-10 och 12 §§ skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med elevhälsans arbete.

- Säkerställa att det finns tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.
- Säkerställa att det finns tillgång till psykolog.

Motivering

Av skollagen framgår att det för eleverna i förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det enligt skollagen finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Magitaskolan är en skola som är inriktad på barn i behov av särskilt stöd och anpassad undervisning. På skolans hemsida beskrivs skolan som en verksamhet som bygger på en integration av miljöterapi och specialpedagogik.

Vid uppföljningsbesöken den 10 september 2014 samt den 28 november och 1 december 2014 framkommer att det inom elevhälsan inte finns tillgång till specialpedagog eller speciallärare. Det finns inte heller annan personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Enligt rektorn har skolan försökt rekrytera en specialpedagog. Rektorn uppger att två av de lärare som anställdes i augusti 2014 har viss specialpedagogisk kompetens. Det finns vidare enligt rektorn planer på att en av dessa lärare ska handleda övriga lärare, men i dagsläget finns inte utrymme i lärarens tjänst för detta. Denna lärare ingår inte heller i elevhälsan utan är fullt ut verksam som klasslärare. Rektorn är medveten om att det på skolan saknas tillgång till specialpedagogisk kompetens för att tillgodose elevernas behov. Även i intervju med elevhälsan påpekas vikten av specialpedagogisk kompetens och att detta är en brist på skolan. Bland annat anförs att det finns ett behov på skolan av en specialpedagog som kan göra mer utförliga pedagogiska utredningar. Lärare bekräftar att specialpedagogisk kompetens bland annat skulle behövas för att stödja eleverna med dyslexi samt att det finns behov av "en till en" undervisning för vissa elever. Rektorn uppger vid uppföljningsbesöket den 1 december att det finns behov av en specialpedagog för att kunna ge eleverna det särskilda stöd som de är i behov av.

Även om två av skolans lärare har viss specialpedagogisk kompetens bedömer Skolinspektionen utifrån vad som framkommit i intervjuerna att skolan saknar tillgång till specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan. Det finns inte någon med ett uttryckligt ansvar för de specialpedagogiska insatserna på skolan. Rektorn, lärare och representanter för elevhälsan är alla eniga om att det saknas specialpedagogisk kompetens som kan tillgodose elevernas behov. På en skola som Magitaskolan ser Skolinspektionen denna brist som särskilt allvarlig mot bakgrund av den befintliga elevgruppen och att skolan profilerat sig som en skola där "specialpedagogik har en given plats". Skolinspektionen menar att avsaknaden av specialpedagogisk kompetens bland annat får som konsekvens att elevernas skolsituation inte blir belyst ur ett helhetsperspektiv och att eleverna inte får det stöd de behöver för att klara av sin skolvardag. Detta bekräftas av Skolinspektionens utredning eftersom det finns allvarliga brister i arbetet med att ge elever stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd.

I intervju med representanter för elevhälsan den 28 november 2014 framgår att elevhälsan består av rektorn, kuratorn och psykoterapeuten. Skolsköterskan

kommer en gång i månaden och läkaren en gång per termin, samt vid behov. Det finns således inte någon skolpsykolog i elevhälsan. Psykoterapeuten uppger att hon inte är utbildad psykolog och att hon inte är specialist vad gäller utredningar av barn. Psykoterapeuten arbetar med att individanpassa planer utifrån elevernas behov och förmedla detta till lärarna. Rektorn uppger att psykoterapeuten bland annat ansvarar för handledning kring bemötande och arbetsmetoder kring eleverna. Rektorn uppger att psykoterapeuten dock inte ska göra psykologiska utredningar. Skolinspektionen konstaterar således att det saknas psykolog i skolans elevhälsa.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det i elevhälsan inte finns tillgång till psykolog samt personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

2 kap. 25 § skollagen

Trygghet och studiero

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom trygghet och studiero.

- Upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska även innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som är avsedda att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som är avsedda att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Vidare ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan.

Av förarbeten till skollagen framgår att planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara anpassad efter de särskilda förhållanden som råder i den egna verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 695 som hänvisar till prop. 2005/06:38 s. 139).

Enligt Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) bör huvudmannen se till att varje verksamhet regelbundet kartlägger och analyserar sin organisation och sina arbetssätt för att försäkra sig om att det inte finns något som leder till eller riskerar att leda till diskriminering eller kränkande behandling.

Inför uppföljningsbesöket den 10 september 2014 inkom Magitaskolan med dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete, Magitaskolan AB". I dokumentet framkommer att jämställdhetsperspektivet fortlöpande belystes under samlingar och klassråd, med planen mot kränkande behandling som utgångspunkt. Det framgår vidare att "språkbruket är en viktig del av detta, då upprepade verbala kränkningar varit och tyvärr fortfarande är vardag på skolan".

Den inskickade planen mot kränkande behandling för läsåret 2013/2014 innehåller bland annat skolans trivselregler som en del av det främjande arbetet samt rutiner för arbetet om kränkande behandling förekommit. Det finns även mål uppställda för skolans arbete under läsåret 2013/2014. Exempel på mål är att undervisa och förklara för eleverna vad en kränkning är samt att uppmärksamma och motverka kränkande språkbruk. Av planen framgår det inte att åtgärderna utgår från en aktuell kartläggning eller verksamhetens behov på området.

Huvudmannen har även inkommit med en elevenkät som ska användas som underlag inför kommande plan mot kränkande behandling. Av enkäten framgår att 9 av 20 elever svarar ja på påståendet "ser du någon elev som aldrig får vara med och som ingen vill vara tillsammans med", att 7 av 20 elever svarar ja på påståendet "blir du retad eller slagen i skolan" och att 6 av 20 elever svarar nej på frågan "tycker du att vi har ett bra språk i skolan (inte säger fula ord eller kallar varandra för dåliga saker)".

Rektorn beskriver i intervju med Skolinspektionen vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 att elevhälsopersonalen ska arbeta med planen mot kränkande behandling. Den elevenkät som har genomförts ska användas som underlag. Representanter från elevhälsan uppger att det förekommer kränkningar eleverna emellan. Det framkommer i intervju att kuratorn vill arbeta med planen mot kränkande behandling eftersom den inte är uppdaterad. Kuratorn uppger att det finns en mall för planen men att den behöver anpassas efter sko-

lans elevers specifika behov. I intervju såväl i september som i november 2014 uppger representanter från elevhälsan att det inte bedrivs något arbete med planen mot kränkande behandling, utan att fokus ligger på att utarbeta andra dokument. I intervju med elevhälsan i november 2014 berättar elevhälsan att det förekommer kränkningar så gott som dagligen. Enligt rektorn ska planen uppdateras i början på vårterminen 2015.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som framkommit av Magitaskolans skriftliga redogörelser och inskickade dokument samt av vad som framkommit i intervjuer att det finns brister i Magitaskolans plan mot kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att planen inte innehåller åtgärder som utgår från en aktuell kartläggning av situationen på skolan och den utgår därmed inte från skolans specifika behov, vilket bekräftas av elevhälsan. Skolan måste utarbeta en plan mot kränkande behandling med konkreta åtgärder utifrån verksamhetens behov, som samtliga i personalen kan arbeta utefter. Det är av särskild vikt mot bakgrund av elevenkätens resultat samt att representanter från elevhälsan uttrycker att det så gott som dagligen förekommer kränkningar. Ett förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar. Utan en gemensam plan blir arbetet mot kränkande behandling beroende av enskild personal.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans plan mot kränkande behandling innehåller stora brister. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författningsstöd

6 kap. 8 § skollagen

Verksamhetens inriktning mot de nationella målen

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med verksamhetens inriktning mot de nationella målen.

- Bedriva undervisningen i ämnena slöjd, teknik, de naturorienterande ämnena samt hem- och konsumentkunskap, i enlighet med ämnernas kursplaner i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplanen för grundsärskolan.

Motivering

Av skollagen följer att det för varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen. Enligt skollagen ska vidare för varje ämne en kursplan gälla. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplanen för grundsärskolan framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen för utbildningen.

Trä- och metallslöjd

Vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 uppger rektorn i intervju att trä- och metallslöjden ska bedrivas på Gröndalsskolan. Det finns bokade tillfällen för trä- och metallslöjdundervisningen men vid tiden för uppföljningsbesöket har inte några av dessa undervisningstillfällen genomförts. Vid uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 framkommer att ämnet är uppskjutet till vårterminen 2015. Rektorn uppger dock att det inte finns någon lärare som kan ansvara för undervisningen. Rektorn anser att det är flera av eleverna som inte kommer att kunna ha träslöjd. Magitaskolan har inkommit med tre beslut om anpassad studiegång vilka innebär avvikelse i timplanen för ämnet trä- och metallslöjd.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna att eleverna inte ges möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanerna för trä- och metallslöjd. Visserligen har tre elever anpassad studiegång och rektorn uppger att det kan finnas behov av ytterligare beslut med avvikelser i timplanen för ämnet. Övriga elever har dock inte fått undervisning i trä- och metallslöjd i lokaler och med den utrustning som behövs för att kunna nå kunskapskraven. Utrustning behövs till exempel för att nå kunskapskraven "använda handverktyg, redskap och maskiner på ett säkert sätt".

Naturorienterande ämnen och teknik

Rektorn uppger vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 att Magitaskolan ska låna Gröndalsskolan NO-sal för vissa delar av undervisningen i de naturorienterande ämnena. Lärarna uppger att laborationer ska genomföras på Gröndalsskolan men att det inte är planerat när eller hur denna undervisning ska genomföras. Rektorn uppger att undervisningstillfällen i NO-salen inte är inbokade. Det framkommer i en av de inskickade individuella utvecklingsplanerna att eleverna i årskurs 6 inte har läst ämnet teknik men att det ska införas under höstterminen 2014.

Vid uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 uppger rektorn att det framkommit att Gröndalsskolan inte har någon NO- sal för laborationer. Rektorn berättar att skolan istället ska beställa en NTA-låda för att kunna genomföra de laborativa momenten. NTA-lådan är vid tidpunkten för Skolinspektionens besök inte beställd. När det gäller ämnet teknik uppger rektorn att det inte bedrivits undervisning i ämnet under höstterminen eftersom ingen lärare har behörighet i ämnet. Dessutom uppger rektorn att det är osäkert om eleverna i årskurs 6 kommer hinna få tillräckligt med undervisning i teknik så att de ges möjlighet att nå kunskapskraven. Skolan saknar vid båda uppföljningsbesöken lärare som är behöriga i biologi, kemi, fysik och teknik i årskurserna 4-6. Detta anser lärarna vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 leder till att eleverna inte ges förutsättningar att nå kunskapskraven.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och av inskickad dokumentation att eleverna inte ges möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanen för de naturorienterande ämnena och teknik. Det finns inte utrustning för genomförande av laborationer i de naturorienterande ämnena eller för undervisning i teknik. Dessutom framkommer i utredningen att det är osäkert om eleverna i årskurs 6 kommer ges reell möjlighet att nå kunskapskraven i teknik.

Hem- och konsumentkunskap

I intervju med rektorn den 10 september 2014 framkommer att det är ateljéföreståndaren som ansvarar för undervisningen i hem- och konsumentkunskap. Rektorn uppger att hem- och konsumentkunskap inte är schemalagt utan används som avbrott i den teoretiska undervisningen. Lärarna uppger att det inte är någon av lärarna som är ansvarig för ämnet hem- och konsumentkunskap. Det framgår av de individuella utvecklingsplanerna att ämnet hem- och konsumentkunskap inte har bedrivits men att det ska införas under höstterminen 2014. Det framgår dock inte när undervisningen ska påbörjas.

Vid uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 framkom i intervju med lärarna att det fortfarande inte är bestämt vem som ska ansvara för hem- och konsumentkunskapen. Rektorn uppger att det bedrivs viss hem- och konsumentkunskap av en obehörig lärare. Undervisningen har bestått av matlagning men ingen konsumentkunskap har bedrivits. Rektorns förhoppning är att hitta en behörig lärare till nästa termin och att eleverna då kan få betyg i ämnet.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och av de individuella utvecklingsplanerna att eleverna inte ges möjlighet att möta

det centrala innehållet i kursplanen för hem- och konsumentkunskap. Undervisning i ämnet har inte bedrivits så att samtliga kunskapskrav kan nås. Enligt lärarna råder även oklarheter om vem som ska ansvara för undervisningen.

Undervisning som ger eleverna förutsättningar att nå kunskapskraven i samtliga ämnen

Skolinspektionens utredning visar att verksamheten inte som helhet inriktas mot de nationella kunskapskraven och att eleverna inte ges möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanerna i ämnena slöjd, teknik, naturorienterande ämnen samt hem- och konsumentkunskap.

Rektorn uppger vid uppföljningsbesöket den 1 december 2014 att det under terminen inte har gått att säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid men menar att eleverna på sikt, när skolan fått fler lärare, kommer att få det. Rektorn uppger dock att det är osäkert om eleverna i årskurs 6 kommer hinna få den undervisning de behöver för att ges förutsättningar att nå kunskapskraven i samtliga ämnen. Det har enligt rektorn funnits brister i undervisningen på skolan innan rektorn tog över ansvaret för verksamheten. Rektorn menar även att det kommer att bli svårt med undervisning och betyg om skolan inte får tag på behöriga lärare.

Även om huvudmannen säkerställt att det finns ändamålsenliga lokaler att tillgå så konstaterar Skolinspektionen att eleverna inte har haft undervisning i dessa och därmed inte haft adekvat utrustning för att nå kunskapskraven i ämnena slöjd. I de naturorienterande ämnena, teknik och hem- och konsumentkunskap är det inte planerat vem som ska ansvara för undervisningen eller när den ska bedrivas så att eleverna ges förutsättningar att nå kunskapskraven. Enligt mail från rektorn den 12 december 2014 har Magitaskolan anställt en lärare med behörighet i bland annat biologi, fysik, kemi, teknik, hem och konsumentkunskap. Läraren ska enligt rektorn påbörja sin anställning den 2 januari 2015 och en omorganisation kommer att ske. Hur organisationen ska utformas är ännu inte beslutat.

Trots att huvudmannen beslutar om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna bedömer Skolinspektionen att eleverna inte kommer att kunna ges möjlighet att möta det centrala innehållet i de uppräknade ämnena om inte åtgärder vidtas snarast. Anledningen är att det finns brister i flera ämnen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att eleverna i dagsläget nekas väsentliga förutsättningar att nå kunskapskraven och kunskapsmålen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

1 kap. 11 § och 10 kap. 8 § skollagen samt Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplan för grundsärskolan 2011, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet bedömning och betygssättning.

- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.
- Utforma de individuella utvecklingsplanerna så att de anger vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Betyg och bedömning

Av skollagen följer att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Rektorn har i skollagen ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättningen. Enligt förarbetena till skollagen är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Detta innebär att rektorn ska se till att skolans lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg (prop. 2009/10:165 s. 299 och s. 667). Av skolförordningen framgår att nationella ämnesprov ska användas för att bedöma elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 6 och 9, även som stöd för betygssättning. Skolförordningen föreskriver vidare att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur.

Det finns i skolförfattningarna även ett flertal andra bestämmelser som gäller särskilt för betygssättningen. Bland annat ska enligt skollagen betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska

sättas. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplanen för grundsärskolan framgår att betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne.

Den 22 augusti 2014 inkom Magitaskolan bland annat med minnesanteckningar från utvärderingen av skolans verksamhet av läsåret 2013/2014. Av minnesanteckningarna framgick att skolan inte lyckats fördela resurserna så att de nationella proven kunde genomföras. Det framgick även att personalen inte haft vetskap var proven befann sig och att proven returnerats till Skolverket eftersom ingen från skolan hämtat ut proven på posten.

Vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 uppger rektorn att det finns en ny plan för samarbetet med Kajans friskola gällande bedömning och betygsättning eftersom de tidigare planerade samarbetet inte blivit av. Samarbetstillfällena är inplanerade framför allt vid tidpunkter för betygsättning men också vid nationella prov. I övrigt har inga kompetensutvecklingsinsatser planerats utan rektorn uppger att skolan kommer att fokusera kompetensutvecklingen på arbetet med anpassning och särskilt stöd. Vid uppföljningsbesöket den 28 november och 1 december 2014 framkommer dock i intervju med rektorn och lärare att det planerade samarbetet inte blivit av och att det inte genomförts andra kompetensutvecklingsinsatser gällande bedömning och betygsättning. Företrädaren för huvudmannen uttryckte redan vid uppföljningsbesöket den 16 maj 2014 att hon inte var nöjd med arbetet för att tillförsäkra en likvärdig bedömning mot bakgrund av att samarbetet med Kajans friskola inte hade blivit av.

I samband med intervjun med rektorn under uppföljningsbesöket den 10 september 2014 gick Skolinspektionen igenom betygen för eleverna som gick ut årskurs 6 vårterminen 2014. En elev hade fått betyg i idrott- och hälsa trots att skolan så sent som vid Skolinspektionens besök i december 2013 inte hade bedrivit undervisning som gav möjlighet för eleverna att nå kunskapskraven. Under vårterminen 2014 hade skolan inte tillgång till idrottssal med redskap för undervisning i idrott och hälsa. Rektorn uppger att skolan anlitade en idrottslärare under delar av vårterminen. Enligt rektorn slutade läraren innan terminen var slut och satte därför inte betyget, utan det gjordes av en av de andra lärarna på skolan. Rektorn är osäker på vem som har gjort bedömningen av elevens betyg i idrott och hälsa och vad bedömningen är baserad på. Det går inte att utläsa i skolans betygskatalog vem som beslutat om betyget eftersom inga betyg är signerade av betygsättande lärare. Vidare har en elev fått betyg i ämnet fysik trots att rektorn vid besöket i december 2013 uppgav att eleverna

inte hade fått någon undervisning i ämnet. Vid Skolinspektionens besök den 16 maj 2014 uppgav rektorn att eleverna inte skulle hinna få tillräckligt med undervisningstid så att de skulle kunna nå kunskapskraven och få betyg i ämnet. Rektorn förklarar att eleven trots detta fick ett betyg eftersom eleven intensivt läst fysik mellan januari och april 2014.

Enligt rektorn ska en av lärarna ansvara för planeringen i samtliga klasser i de ämnen läraren är behörig i (matematik, naturorienterade ämnen, samhällsorienterade ämnen, svenska och musik för årskurs 1-3 samt svenska, historia, religion och musik i årskurserna 4-6) och även vara "huvudbedömare" i dessa ämnen. Den bilden delar emellertid inte lärarna som uppger att de själva planerar undervisningen. Vissa lärare uppger en oro över att planera undervisning i ämnen som de inte har behörighet i. Det finns lärare som inte har behörighet i något eller endast ett par ämnen trots att de undervisar i svenska, matematik, engelska, samt de natur- och samhällsorienterade ämnena.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök i den 28 november 2014 uppger lärarna att det finns en osäkerhet vem som vid höstterminens slut 2014 ska betygsätta eleverna i de ämnen som undervisande lärare inte har behörighet i. Lärare menar att de inte har kompetens att bedöma elevernas kunskaper i ämnen som de inte har behörighet i. Lärare uppger även att det saknas underlag i vissa ämnen för att kunna göra en bedömning av elevernas kunskapsutveckling, vilket bekräftas av rektorn.

Det framkommer även att det är en elev som ska få betyg enligt grundsärskolans kursplaner. Läraren som ska betygsätta eleven fick kursplanen i mitten på november och uppger att hon läser på om dessa kunskapskrav på egen hand. Läraren har dock endast bedrivit undervisning i svenska för eleven men ska enligt rektorn betygsätta eleven i samtliga ämnen. Rektorn uppger att hon och betygsättande lärare inte har hunnit diskutera grundsärskolans kursplaner än.

Därutöver framkommer i intervju med lärare både vid tidpunkten för uppföljningsbesöket den 10 september 2014 och 28 november 2014 att det råder oklarheter när det gäller ansvaret för undervisningen i hem- och konsumentkunskap.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som anförts i de skriftliga redogörelserna och vad som framkommit i intervjuer med rektor och lärare att rektorn alltför brister i sitt ansvar att tillförsäkra en rättvis och likvärdig bedömning och betygsättning. Utredningen visar att det så sent som i slutet av november 2014 finns oklarheter om vem som ska ansvara för vissa ämnen och därmed för bedömning och betygsättning av elevernas kunskaper i dessa ämnen. Lärare

uttrycker även en osäkerhet kring att planera undervisningen och bedöma och betygssätta elevernas kunskaper i de ämnen som de inte har behörighet i. Huvudmannens plan att en behörig lärare ska ansvara för planeringen av undervisningen och vara huvudbedömare har inte verkställts. Ett nationellt stöd för en likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning är de nationella proven. De nationella proven har dock inte genomförts på ett fungerande sätt på Magitaskolan.

Skolinspektionen konstaterar att de rådande förhållanden ställer särskilda krav på rektorns arbete med att stödja lärarna i arbetet med bedömning och betygssättning. Huvudmannen har trots detta inte genomfört till exempel kompetensutvecklingsinsatser som syftar till att öka lärarnas förtrogenhet kring regelverket för bedömning och betygssättning. Inte heller har någon organiserad samverkan med någon annan skola ägt rum.

Vidare har rektorn i vissa ämnen inte kunnat redogöra för vem som gjort bedömningen eller hur bedömningen har gjorts eftersom det finns brister i betygsdokumentationen. Därmed kan rektorn inte garantera att betygssättningen är likvärdig och rättvis. Skolans betygskatalog uppfyller inte heller författningarnas krav på signering och datering av betygssättande lärare.

Individuella utvecklingsplaner

Enligt skollagen ska i årskurs 1-5 läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av individuella utvecklingsplaner med omdömen från höstterminen 2013. I den framåtsyftande delen i planerna framgår det inte alltid vilka insatser som skolan avser att vidta för att eleven ska uppnå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. I vissa utvecklingsplaner är fokus lagt på elevens egen insats istället för att visa på hur skolan ska arbeta för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Exempel på detta är insatser såsom "öva på glosor, översätta texter", "aktivt delta i undervisningen" och "fortsatt arbete i ateljén". I vissa ämnen framgår av planerna att det saknas underlag för att avgöra om eleven beräknas nå kunskapskraven mot bakgrund av det finns för lite underlag. I intervju med rektorn framkommer att hon anser att de individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras och bli mer informativa.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att rektorn inte ser till att betyg sätts i enlighet med regelverket för betygssättning samt att det finns brister i de individuella utvecklingsplanerna. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

1 kap. 9 § och 3 kap. 14 § skollagen, 6 kap. 10 §, 10 kap. 13 § och 9 kap. 20 § skolförordningen, 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplan för grundsärskolan 2011, 2.7 Bedömning och betyg

Systematiskt kvalitetsarbete och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom verksamhetens systematiska kvalitetsarbete och utvecklingen av utbildningen.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska vara inriktat på att de nationella målen uppfylls. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.
- Genomföra det systematiska kvalitetsarbetet under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Vidare framgår att det är rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, och att detta dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 306) bör en huvudman som bedriver utbildning vid endast en förskolenhet eller skolenhet kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå.

nivå och enhetsnivå i ett sammanhang, då begreppen huvudman och förskole- eller skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller. Vidare anges (prop. 2009/10:165 s. 304) att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där en analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder, måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Den 22 augusti 2014 inkom huvudmannen med dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete, Magitaskolan AB" samt minnesanteckningar från utvärderingen av läsåret 2013/2014. I dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete, Magitaskolan AB" går det att utläsa en sammanställning av betygen för eleverna i årskurs 6 men i övrigt finns i dokumentet inte någon uppföljning, någon analys eller några planerade åtgärder för hur skolan ska arbeta för att öka elevernas måluppfyllelse. I dokumentet finns inte heller någon sammanställning eller analys av måluppfyllelsen i årskurs 3. I kvalitetsdokumentet konstaterar huvudmannen vidare att det saknas systematisk dokumentation kring effekterna av skolans arbetsmetoder och att detta är ett utvecklingsområde.

Rektorn uppger i intervju vid uppföljningsbesöket den 10 september 2014 att personalgruppen i slutet av vårterminen 2014 granskade de pedagogiska utredningar som fanns kring eleverna i syfte att bedöma om det finns en kunskapsutveckling hos eleverna. Det framkom då att det befintliga underlaget var för diffust för att kunna visa någon kunskapsutveckling hos eleverna. Huvudfokus i år är därför att se till att det finns bra underlag som går att utvärdera. Rektorn anger vidare att det är hon och en lärare som har satt samman dokumentet om det systematiska kvalitetsarbetet och att det tar sin utgångspunkt i personalens utvärdering av läsåret 2013/2014 som genomfördes i juni 2014. Rektorn uppger också att arbetet inte är helt förankrat i den nya personalgruppen ännu. Lärarna bekräftar i intervju att de inte har kunskap om vilka mål som har satts upp för skolan eller vilka insatser som identifierats för att öka måluppfyllelsen. De uppger att det är möjligt att det finns uppsatta mål och insatser men att, som situationen ser ut nu, så handlar det bara om att hantera den dagliga verksamheten. Lärare uttrycker även att det var svårt att analysera skolans resultat i slutet på vårterminen 2014 mot bakgrund av att många i per-

sonalen var nya även då. Flera lärare uppger vidare att de inte har någon kunskap om elevernas resultat från förgående läsår varken på individnivå eller på gruppnivå.

Huvudmannen har den 20 september 2014 inkommit med skolans verksamhetsplan. Av denna framgår "kvalitetsmål", såsom att en rättvis bedömning och IUP-process ska säkerställas genom samarbete med andra skolor samt att de nya framtagna rutinerna för resultatuppföljning, betyg och bedömning ska följas. Därutöver finns aktiviteter kopplade till målet att nå ökad måluppfyllelse. Aktiviteterna innebär att "den nya organisationen ska stärka och etablera utökat samarbete med andra skolor" samt att "jobba aktivt och fortlöpande med systematiskt kvalitetsarbete". I och med att de redovisade åtgärderna är allmänt hållna så går det enligt Skolinspektionens bedömning inte att tydligt koppla dessa till en analys av vilka behov som finns för att verksamheten ska utvecklas.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 28 november och 1 december 2014 framkommer i intervju med lärarna att de har diskuterat vissa av de uppsatta målen. De anser dock att det inte finns någon gemensam rutin eller plan för arbetet. Rektorn uppger att det är första året det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn beskriver att en utvärdering gjordes under höstlovet vilket resulterade i förändringar i elevgrupperna. Den 19 december 2014 ska, enligt rektorn, terminen utvärderas med all personal. Rektorn uppger att de individuella utvecklingsplanerna är en gemensam dokumentation som ska följas upp. Rektorn är dock medveten om att de befintliga individuella utvecklingsplanerna måste utvecklas och bli mer informativa.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som anförts i de skriftliga redogörelserna och vad som framkommit i intervjuer att stora brister kvarstår inom det systematiska kvalitetsarbetet. Skolan har till viss del påbörjat ett arbete med uppföljning och analys av olika arbetsmoment under läsåret. Den dokumentation som ligger till grund för kvalitetsarbetet och som Skolinspektionen tagit del av visar dock att rektorn inte har tillräckligt underlag för att analysera verksamheten i syfte att identifiera utvecklingsområden, vilket även bekräftas av rektorn. Eftersom skolan saknar tillräcklig uppföljning och analys av måluppfyllelsen saknas viktiga underlag för planering av insatser som kan leda till förbättring av verksamheten. Vid intervjun beskriver rektorn visserligen övergripande några utvecklingsområden för skolan, men eftersom skolan inte har följt upp verksamheten i tillräcklig utsträckning eller har analyserat vad som påverkar och orsakar resultaten och övrig måluppfyllelse, är sambandet mellan utvecklingsområdena och en ökad måluppfyllelse otydligt. Det är mycket angeläget

att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas så att resultat sammanställs, åtgärder följs upp, resultaten av uppföljningen analyseras och eventuella brister identifieras samt att åtgärder vidtas utifrån detta.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

4 kap. 3-6 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet samt läroplan för grundsärskolan 2011, 2.8 Rektorns ansvar

Magitaskolan AB uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Magitaskolan AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta ta de åtgärder som beskrivs i beslutet senast den 16 februari 2015. De föreliggande bristerna är allvarliga och omfattande. Om bristerna vid den utsatta tidpunkten inte är åtgärdade kan Skolinspektionen komma att fatta beslut om att godkännandet för verksamheten ska återkallas.

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson
Enhetschef

Anna Möller
Föredragande